

своєчасній перебудові структури економіки України на більш прибутковій галузі.

Незважаючи на наявність низки недоліків, протягом останніх років податкова політика України зазнала істотних, парадигмальних змін, пов'язаних з лібералізацією фіскальної та активізацією регулюючої функції оподаткування. Разом з тим необхідно посилити даний потенціал, спрямувавши його на надання інноваційно-інвестиційного характеру розвитку внутрішнього ринку та доповнивши пом'якшенням соціального клімату в суспільстві.

Перспективні заходи трансформації української податкової політики повинні реалізуватись у п'яти етапах [3, с.137-138]:

- 1) посилення боротьби з мінімізацією оподаткування та ухилянням від сплати податків;
- 2) упровадження оподаткування багатства та предметів розкоші;
- 3) реформування системи екологічного оподаткування в напрямі поступового підвищення екологічно орієнтованих податків і зборів при забезпеченні їх цільової спрямованості;
- 4) оптимізація системи податкових пільг на основі аналізу ефективності їх застосування;
- 5) спрощення адміністрування податків для

платників.

Ми вважаємо, що вищезазначені стратегічні заходи з модернізації податкової політики України повинні бути доповнені: ефективним використанням основних принципів оподаткування; зниженням податкового тягаря в економіці; уніфікацією податків і зборів відповідно до міжнародних норм і стандартів; оптимізацією бази оподаткування та уніфікацією правил обчислення за окремими податками, а також порядку їх сплати; оптимізацією частки ресурсних і майнових податків в структурі державних доходів; посиленням ролі місцевих податків і зборів у формуванні дохідної бази місцевих бюджетів.

На сьогодні мінлива економічна та політична ситуація в Україні показала слабкі сторони й обмеженість незалежності країни загалом. Для згладжування цієї ситуації потрібно реалізовувати таку податкову політику, за якої будуть дійсно враховуватися інтереси платників податків, будуть проводитися заходи щодо згладжування критичних моментів, що впливають на національну економіку, а також будуть застосовуватися методи, спрямовані на підвищення соціально економічних показників регіонів держави.

Література

1. Тимкина Т. А. Систематизация понятия налоговой политики государства / Т. А. Тимкина, Н. К. Савельева // *Современные проблемы социально-гуманитарных наук*. – 2016. – №6(8). – С. 142-146.
2. Ногінова Н. М. Необхідність реформування податкової політики України в умовах євроінтеграції / Н. М. Ногінова // *Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Економіка»*. – 2014. – Вип. 25. – С. 141-145.
3. Хомутенко В. Стратегічні орієнтири трансформації податкової політики України на шляху до євро інтеграції / В. Хомутенко, А. Хомутенко // *Науковий вісник Одеського національного економічного університету*. – 2014. – №3. – С. 133-145.

УДК 330.322.1

РОЗВИТОК ВЕНЧУРНОГО ІНВЕСТИВАННЯ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Сомик Н. – ст. 4 курсу, гр. Ф_{вн}-41

Науковий керівник – к.е.н., доцент Руденко В.В.

Вінницький навчально-науковий інститут економіки ТНЕУ

Інноваційна економіка, виробництво високотехнологічної продукції зі значною часткою доданої вартості це те, до чого повинна прагнути кожна держава. Для розвитку інновацій, крім кадрового і технологічного потенціалу, необхідні ресурси, а точніше механізми їх залучення. У такому випадку венчурне інвестування є одним із найбільш бажаних варіантів.

Венчурне інвестування – це довгостроковий високоризикові вкладення капіталу в акціонерний капітал новостворюваних високотехнологічних перспективних підприємств (або добре зарекомендованих на ринку венчурних підприємств), орієнтованих на розробку і виробництво наукоємних продуктів, для їх розвитку та розширення, з метою отримання прибутку від приросту вартості вкладеного капіталу.

Венчурне інвестування сприяє зростанню конкретного венчурного підприємства або реалізації інноваційного проекту. Особливостями даного виду діяльності можна назвати [1, с.48]: капітал надається

під перспективний проект без будь-яких гарантій; попит на такий вид інвестицій виникає у новостворених або малих підприємствах, які намагаються самостійно реалізувати свої розробки; більшість інноваційних проектів починають приносити прибуток не раніше, ніж через три-п'ять років, через що венчурне інвестування розраховане на тривалий термін та передбачає тривалу відсутність ліквідності; інвестори активно приймають участь в управлінні венчурним підприємством, адже участь в управлінні знижує ступінь ризику та збільшує норму прибутку на капіталовкладення та є невід'ємною умовою успішного освоєння нововведення.

Зазвичай ринок венчурного інвестування поділяють на формальний (інституційний) і неформальний.

Формальний ринок венчурного капіталу представлений венчурними фондами, що об'єднують ресурси ряду інвесторів. Відповідно до інвестиційної стратегії венчурні фонди поділяють на вузькоспеціалізовані та універсальні. У світовій

практиці виділяють такі основні види спеціалізованих фондів: Фонд ранніх стадій (Early-stage fund), що сконцентрований на інвестуванні у венчурні підприємства на ранніх стадіях їх розвитку; Фонд пізніх стадій (Later-stage fund), що зосереджений на інвестуванні у венчурні підприємства на пізніх стадіях розвитку; Фонд росту (Growth fund), який інвестує у відносно зрілі венчурні підприємства, які шукають капітал для розширення або реструктуризації бізнесу; Викупний фонд (Buyout fund), інвестування якого передбачає придбання венчурних підприємств (їх часток) з метою подальшого перепродажу; Мезонін фонд (Mezzanine fund), що проводить специфічне інвестування у венчурні підприємства, яке поєднує ознаки кредитного та прямого фінансування, тобто є їх гібридом. Універсальні фонди (Generalist funds) поєднують окремі види діяльності спеціалізованих фондів або інвестують у різні галузі економіки, венчурні підприємства на різних етапах життєвого циклу, використовують географічну диверсифікацію [2, с.32].

Неформальний ринок венчурного капіталу складається з індивідуальних інвесторів, які безпосередньо вкладають капітал у нові і зростаючі малі венчурні підприємства. Їх прийнято називати «неформальними інвесторами», або «бізнес-ангелами» (business angels). У сучасних умовах бізнес-янголом називають фізичну особу, яка вкладає власний капітал в інноваційні проекти початкової стадії на великий строк окупності та без забезпечення з обсягом інвестицій в один проєкт не більше 1 млн дол США (в Європейських країнах – не більше 1 млн євро) [3, с.133]. Бізнес-янгели інвестують лише незначну

частину свого капіталу, тому невдача і його втрата при інвестуванні несуттєво впливає на їх фінансовий стан. Однак вони отримують задоволення від фінансового успіху венчурного інвестування, бачачи, що інтуїція не підвела їх, а також від особистої участі в управлінні венчурним підприємством. Інші важливі міркування – це інтерес до конкретної технології та впевненість у тому, що вона зробить важливий соціальний ефект, а також почуття, що, досягнувши успіху в бізнесі, необхідно допомогти встати на ноги наступному поколінню підприємців.

Загалом використання венчурного інвестування уможливорює перехід на інноваційну модель розвитку економіки. Завдяки йому можливо підвищити технологічний рівень виробництва та збільшити конкурентоздатність виробленої продукції на міжнародному ринку. З'являються стимули інвестиційної підтримки підприємств, що займаються інноваційною діяльністю.

Таким чином, у сучасних умовах венчурне інвестування є одним із основних і найбільш ефективних джерел фінансування інноваційної діяльності. Це обумовлено як досить високою вибірковістю венчурного капіталу у пошуках найбільш перспективних інвестицій, так і можливістю отримання підвищеної норми прибутку у разі успіху. З іншого боку, венчурне інвестування об'єднує зусилля ініціативних власників вільного капіталу з високим професіоналізмом підприємців та ентузіазмом новаторів і винахідників. Цей сплав інтересів і потенційних можливостей дозволяє відбирати багато перспективних ідей і винаходів, що стимулює розвиток інноваційної економіки.

Література

1. Довгалюк В. В. Сучасні тенденції венчурного інвестування як нової форми фінансування стартапів в Україні / В. В. Довгалюк // Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія: Економічні науки. – 2014. – Вип. 5. – Ч. 4. – С. 47-50.
2. Сьомченков О. А. Венчурне інвестування: закордонний досвід та проблеми процесу в Україні / О. А. Сьомченков, О. А. Поліщук // Збірник наукових праць ВНАУ. Серія: Економічні науки. – 2014. – №2. – С. 31-40.
3. Руденко В. В. Венчурне інвестування як фактор активізації інноваційної діяльності / В. В. Руденко // Вісник соціально-економічних досліджень. – 2013. – Вип. 4 (51). – С. 131-139.

УДК 336.22.025(477)

ПРОБЛЕМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДОБРОВОЛЬНОЇ СПЛАТИ ПОДАТКІВ І ЗБОРІВ В УКРАЇНІ ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ

Сочнева Л. – ст. 4 курсу, гр. Ф_{вн}-41

Науковий керівник – к.е.н., ст. викладач Волощук Р. Є.

Вінницький навчально-науковий інститут економіки ТНЕУ

Формування правосвідомості законослухняного платника податків як в Україні, так і в інших державах світу взаємопов'язане з економічними, політичними, соціальними процесами, що відбуваються як на локальному рівні окремо взятої держави, так і світової спільноти загалом. Фінансова залежність економік багатьох держав від зовнішніх джерел фінансування, наслідки глобалізації, нові хвилі світової фінансової кризи є основним вектором модернізації їх податкового законодавства у бік поступової лібералізації. Проте, в свою чергу, останній фактор служить для платника податків вагомим аргументом для пошуку шляхів збереження його добробуту та фінансової стабільності.

Оптимізація витрат на фіскальні інтереси держави найчастіше стає основним напрямком їх діяльності. У зв'язку з цим, на нашу думку, разом зі здійснюваною на даний час лібералізацією національної податкової політики необхідна розробка такого напрямку реалізації ідеологічної функції держави, як формування та виховання патріотичної фіскальної правосвідомості та правової культури платника податків у частині добровільної сплати податків і зборів.

Податки і збори, як вартість громадських благ, одночасно можуть розглядатися в двох аспектах – примусовому та добровільному. Примусовий характер сплати обов'язкових платежів державі в